

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ,
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
2014GR05M9OP001**

ΝΕΟΣ ΙΣΤΟΧΩΡΟΣ:

[HTTPS://EMPEDU.GOV.GR/](https://empedu.gov.gr/)

**ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ**

4^Η ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	3
1. Υποχρεωτικές Ενέργειες Πληροφόρησης & Επικοινωνίας	4
1.1 Ενημέρωση μέσω διαδικτυακού τόπου	4
1.2 Τοποθέτηση αφίσας	5
1.3 Έγγραφα ενημέρωσης ωφελουμένων.....	5
1.3.1 Προσκλήσεις/Προκηρύξεις στον Τύπο	5
1.3.2 Άλλα έγγραφα	6
1.3.3 Ενιαία οπτική ταυτότητα και κείμενο στα αγγλικά	7
1.4 Ανάρτηση Προσλήσεων Δικαιούχων στο www.espa.gr	7
2. Άλλες Ενέργειες Πληροφόρησης & Επικοινωνίας	8
2.1 Έντυπη επικοινωνία (φυλλάδια, leaflets, κλπ).....	8
2.2 Τηλεόραση (rack shot)	9
2.3 Ραδιοφωνικά μηνύματα	9
2.4 Προωθητικά υλικά	9
2.5 Μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media)	10
3. Υποχρεώσεις προς τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας.....	10
4. Κρίσιμες επισημάνσεις σύμφωνα με τη σελ. 17 του Επικοινωνιακού Οδηγού ΕΣΠΑ	11
Σύνδεσμοι:	11

Εισαγωγή

Οι δικαιούχοι πράξεων (έργων) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» έχουν μια σειρά υποχρεώσεων ως προς την πληροφόρηση και την επικοινωνία. Οι υποχρεώσεις αυτές προκύπτουν κυρίως από τους [Κανονισμούς \(ΕΕ\) αριθ. 1303/2013](#) και [1046/2018](#) καθώς και τον Εκτελεστικό [Κανονισμό \(ΕΕ\) αριθ. 821/2014](#) και κωδικοποιούνται στον [Επικοινωνιακό Οδηγό ΕΣΠΑ 2014-2020](#) ο οποίος εκπονήθηκε το Μάιο 2015 και εφαρμόζεται σε όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) συμπεριλαμβανομένου και του ΕΚΤ και κατά περίπτωση προσαρμόζεται στις σχετικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας που παρέχει ο δικαιούχος αναγνωρίζουν τη στήριξη της πράξης από τα Ταμεία, προβάλλοντας υποχρεωτικά:

- το έμβλημα της Ένωσης, με αναφορά στην Ένωση, σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό 821/2014
- αναφορά στο Ταμείο ή στα Ταμεία που στηρίζουν την πράξη.

Όταν ένα μέτρο πληροφόρησης και επικοινωνίας αφορά μία ή περισσότερες πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός Ταμεία, η αναφορά στο Ταμείο μπορεί να αντικατασταθεί από την αναφορά στα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ).

Για τις πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της **Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ)**, ο δικαιούχος εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες στην πράξη είναι ειδικά ενημερωμένοι για την υποστήριξη της ΠΑΝ που παρέχεται από τους πόρους του ΕΚΤ και τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ. Κάθε έγγραφο που αφορά στην υλοποίηση μιας πράξης και το οποίο απευθύνεται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών συμμετοχής ή άλλων πιστοποιητικών, περιλαμβάνει δήλωση ότι η πράξη υποστηρίχθηκε στο πλαίσιο της ΠΑΝ.

Για τη μεγιστοποίηση του επικοινωνιακού αποτελέσματος των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του ΕΠ ΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ, οι Δικαιούχοι οφείλουν να γνωστοποιούν στη Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ), στοιχεία επικοινωνίας στελέχους που θα είναι υπεύθυνο για θέματα Πληροφόρησης & Επικοινωνίας και θα συνεργάζεται με τη ΔΑ για κάθε σχετικό θέμα.

Παρακάτω ακολουθούν αναλυτικές οδηγίες και υποδείγματα για τις ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας, υποχρεωτικές και μη, στις οποίες προβαίνει ο δικαιούχος, ανάλογα με το είδος της πράξης που υλοποιεί.

Ακόμα και στην περίπτωση που ο δικαιούχος προβαίνει σε μη υποχρεωτικές ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας, οφείλει να τηρεί συγκεκριμένες προδιαγραφές, όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τις ΚΚ.

Αριάννα Τσώκου, Υπεύθυνη Πληρ. & Επικοινωνίας τηλ. 210 327 8035, e-mail: atsokou@epeaek.gr , και

Σπυριδούλα Ψυχογιού, τηλ. 210 327 8031, e-mail: spsihogiou@epeaek.gr .

1. Υποχρεωτικές Ενέργειες Πληροφόρησης & Επικοινωνίας

1.1 Ενημέρωση μέσω διαδικτυακού τόπου

Κατά την υλοποίηση μιας πράξης, ο δικαιούχος ενημερώνει υποχρεωτικά μέσα από το διαδικτυακό του τόπο το κοινό σχετικά με τη στήριξη που έχει λάβει από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ή τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχοντας, εάν υπάρχει, συνοπτική περιγραφή της Πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, η οποία περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο διαδικτυακό τόπο θα πρέπει να υπάρχουν:

1. Το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το αντίστοιχο Ταμείο από το οποίο λαμβάνεται η χρηματοδότηση της Πράξης, σύμφωνα με τα απαιτούμενα γραφιστικά πρότυπα
2. Το σήμα του ΕΣΠΑ σύμφωνα με τα απαιτούμενα γραφιστικά πρότυπα (Υπερσύνδεσμος: [Υποστηρικτικό- Βοηθητικό υλικό](#))

Η οπτική αυτή ταυτότητα, η οποία αποτελεί την επισήμανση της χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τοποθετείται στην σελίδα του διαδικτυακού τόπου του δικαιούχου στην οποία παρέχεται σύμφωνα με την υποχρέωση η σύντομη περιγραφή της Πράξης, σε θέση που είναι ορατή και μέσα στο οπτικό πεδίο μιας ψηφιακής συσκευής που τον απεικονίζει, χωρίς να απαιτείται ο χρήστης να κυλίσει τη σελίδα προς τα κάτω.

Ακολουθεί η οπτική ταυτότητα με τα απαραίτητα εμβλήματα:

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στην περίπτωση που πρόκειται για Πράξη που εμπίπτει στις δράσεις της **Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ)**, η οπτική ταυτότητα είναι η ακόλουθη:

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος επιθυμεί να συμπεριλάβει και το έμβλημά του στην οπτική ταυτότητα, η σειρά που τοποθετούνται τα σήματα, από αριστερά προς τα δεξιά, είναι:

Έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έμβλημα δικαιούχου, έμβλημα Επιχειρησιακού Προγράμματος, σήμα του ΕΣΠΑ.

Όλα τα σήματα θα είναι σύμφωνα με τα απαιτούμενα γραφιστικά πρότυπα (Υπερσύνδεσμος: [Υποστηρικτικό- Βοηθητικό υλικό](#)).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.2 Τοποθέτηση αφίσας

Κατά την υλοποίηση μιας συγχρηματοδοτούμενης Πράξης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), ο δικαιούχος ενημερώνει το κοινό σχετικά με τη στήριξη που έχει λάβει από το ΕΚΤ τοποθετώντας υποχρεωτικά, τουλάχιστον μία αφίσα (ελαχίστου μεγέθους Α3) με πληροφορίες σχετικά με το έργο, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως πχ. η είσοδος σε ένα κτήριο.

Με στόχο την ομοιομορφία των εκάστοτε δράσεων προβολής και επικοινωνίας, έχει αναπτυχθεί κεντρικά ηλεκτρονική εφαρμογή παραγωγής αφισών η οποία είναι προσβάσιμη στο <http://posters2014-2020.esfhellas.gr/>. Μέσω της εφαρμογής αυτής είναι εφικτή η δημιουργία αφισών μεγέθους Α3 και Α2, που περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με το έργο και ακολουθούν την ενιαία οπτική ταυτότητα του ΕΣΠΑ.

Σχετικές οδηγίες χρήσης της εφαρμογής παραγωγής αφισών, που έχει εκδώσει η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) βρίσκονται [εδώ](#).

1.3 Έγγραφα ενημέρωσης ωφελουμένων

Για τις πράξεις με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), ο δικαιούχος εξασφαλίζει υποχρεωτικά ότι οι συμμετέχοντες στην πράξη έχουν ενημερωθεί για τη συγκεκριμένη χρηματοδότηση.

Κάθε έγγραφο που αφορά στην εφαρμογή μιας πράξης και απευθύνεται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένης μίας προκήρυξης στον τύπο, μιας βεβαίωσης παρακολούθησης ή άλλου πιστοποιητικού, περιλαμβάνει υποχρεωτικά **συγκεκριμένη οπτική ταυτότητα** (Υπερσύνδεσμος: [Υποστηρικτικό- Βοηθητικό υλικό](#)) καθώς και **μνεία για τη συγχρηματοδότηση** από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) μέσα στο κείμενο του εγγράφου.

Η πρόταση/λεκτικό που θα πρέπει να περιέχεται στο κείμενο είναι η εξής:

“Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» .”

Στην περίπτωση που πρόκειται για Πράξη που εμπίπτει στις δράσεις της **Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ)**, τότε η πρόταση/λεκτικό του εντύπου θα είναι η ακόλουθη:

“Το έργο συγχρηματοδοτείται (ή συγχρηματοδοτήθηκε) από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».”

1.3.1 Προσκλήσεις/Προκηρύξεις στον Τύπο

Η **αναπαραγωγή** του εμβλήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του σήματος του ΕΣΠΑ γίνεται **σε ασπρόμαυρη εκδοχή**.

Κάθε Πρόσκληση/Προκήρυξη στον Τύπο θα πρέπει να περιλαμβάνει:

1. Την ενιαία οπτική ταυτότητα σε ασπρόμαυρη εκδοχή:

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στην περίπτωση που πρόκειται για Πράξη που εμπίπτει στις δράσεις της **Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ)**, η οπτική ταυτότητα είναι η ακόλουθη:

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων

2. Πρόταση σχετικά με τη μνεία περί συγχρηματοδότησης, όπως περιγράφεται παραπάνω (ενότητα 1.3)
3. Για τις πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ), πρόταση όπως περιγράφεται παραπάνω (ενότητα 1.3)

Το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το σήμα του ΕΣΠΑ θα πρέπει να είναι **ισότιμα**.

Για διευκόλυνση των δικαιούχων, διατίθενται πρότυπα Προσκήσεων/ Προκηρύξεων στον Τύπο. (Υπερσύνδεσμος: [Υποστηρικτικό- Βοηθητικό υλικό](#))

1.3.2 Άλλα έγγραφα

Το έμβλημα της Ένωσης είναι **πάντα ευδιάκριτο** και βρίσκεται σε περίοπτη θέση. Η θέση και το μέγεθός του είναι ανάλογη της κλίμακας του εγγράφου που χρησιμοποιείται. Επίσης η αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΕΚΤ πρέπει να είναι ευανάγνωστη.

Κάθε έγγραφο που αφορά στην εφαρμογή μιας πράξης και το οποίο απευθύνεται στους δικαιούχους, στους αιτούντες, στους συμμετέχοντες ή στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της βεβαίωσης παρακολούθησης ή άλλου πιστοποιητικού, περιλαμβάνει **διατύπωση στην οποία αναφέρεται ότι το έργο συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΤ ή την ΠΑΝ**, σύμφωνα με την προαναφερόμενη περιγραφή.

Αν απεικονίζονται άλλοι λογότυποι εκτός από το έμβλημα της Ένωσης, το έμβλημα της Ένωσης έχει τουλάχιστον το ίδιο μέγεθος, μετρούμενο σε ύψος ή πλάτος, με τον μεγαλύτερο των άλλων λογοτύπων.

Σε περίπτωση που χρειαστεί αναδημιουργία της μακέτας ενός εγγράφου, διατίθενται οι λογότυποι και τα εμβλήματα (Υπερσύνδεσμος: [Υποστηρικτικό- Βοηθητικό υλικό](#))

1.3.3 Ενιαία οπτική ταυτότητα και κείμενο στα αγγλικά

Στις περιπτώσεις που χρειάζεται να γίνει αναφορά του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος στα αγγλικά, όπως σε παρουσιάσεις, περιλήψεις δημοσιεύσεων, δημοσιεύσεις κ.ά., η πρόταση/λεκτικό που θα πρέπει να περιέχεται στο κείμενο είναι μια από τις παρακάτω:

*“This research is co-financed by Greece and the European Union (European Social Fund- ESF) through the Operational Programme «Human Resources Development, Education and Lifelong Learning 2014-2020» in the context of the project “**Τίτλος στα αγγλικά**” (MIS Κωδικός).”*

Ή

*“This research is carried out / funded in the context of the project “**Τίτλος στα αγγλικά**” (MIS κωδικός) under the call for proposals “**Τίτλος πρόσκλησης στα αγγλικά**” (Κωδικός πρόσκλησης στα αγγλικά πχ. EDULLL 34). The project is co-financed by Greece and the European Union (European Social Fund- ESF) by the Operational Programme Human Resources Development, Education and Lifelong Learning 2014-2020.”*

Ακολουθεί και η απαραίτητη ενιαία οπτική ταυτότητα στα αγγλικά:

Σε έγχρωμη έκδοση:

Ευρωπαϊκή Ένωση
European Social Fund

Operational Programme
Human Resources Development,
Education and Lifelong Learning

Co-financed by Greece and the European Union

Σε ασπρόμαυρη έκδοση:

Ευρωπαϊκή Ένωση
European Social Fund

Operational Programme
Human Resources Development,
Education and Lifelong Learning

Co-financed by Greece and the European Union

1.4 Ανάρτηση Προσκήσεων Δικαιούχων στο www.espa.gr

Δεδομένης της ευθύνης των δικαιούχων για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το σκοπό της συγχρηματοδοτούμενης πράξης, στην περίπτωση όπου η υλοποίηση της πράξης προβλέπει την έκδοση από το δικαιούχο πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος/ συμμετοχής στη δράση προς δυνητικά ωφελούμενους (π.χ. επιχειρήσεις, ανέργους, φοιτητές κ.ά.), **η πρόσκληση αυτή πρέπει να αναρτάται στην ενιαία διαδικτυακή πύλη του ΕΣΠΑ www.espa.gr**.

Για την παρουσίαση της πρόσκλησης στο www.espa.gr εκτός από το αρχείο της πρόσκλησης, συμπληρώνεται πίνακας (Excel) με τα βασικά στοιχεία τής (περιγραφή, όροι και προϋποθέσεις κλπ) σε

απλή και κατανοητή γλώσσα ώστε ο κάθε ενδιαφερόμενος να μπορεί να αντιληφθεί σε τι αφορά η δράση και αν μπορεί να συμμετάσχει.

Τον πίνακα μπορείτε να τον βρείτε στον παρακάτω υπερσύνδεσμο με ενσωματωμένο παράδειγμα για διευκόλυνσή σας:

[Φόρμα_Προσκλήσεων_www.espa.gr_2014-2020](http://www.espa.gr)

Η πρόσκληση και ο πίνακας αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση proskliseis@espa.gr.

2. Άλλες Ενέργειες Πληροφόρησης & Επικοινωνίας

2.1 Έντυπη επικοινωνία (φυλλάδια, leaflets, κλπ)

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί στην παραγωγή έντυπου πληροφοριακού και επικοινωνιακού υλικού, υποχρεούται να τηρήσει συγκεκριμένες προδιαγραφές, κατ' αναλογία των προδιαγραφών που τίθενται για τις υποχρεωτικές ενέργειες.

Το έμβλημα της Ένωσης είναι πάντα ευδιάκριτο και βρίσκεται σε προβεβλημένη θέση. Η θέση και το μέγεθός του είναι ανάλογη της κλίμακας του υλικού που χρησιμοποιείται. Επίσης η αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ταμεία πρέπει να είναι ευανάγνωστη. Προς διευκόλυνση των δικαιούχων, η Διαχειριστική Αρχή έχει προχωρήσει στην παραγωγή συγκεκριμένης οπτικής ταυτότητας (Υπερσύνδεσμος: [Υποστηρικτικό- Βοηθητικό υλικό](#))- στη βάση του [Επικοινωνιακού Οδηγού ΕΣΠΑ](#) η οποία καλύπτει τις απαιτούμενες προδιαγραφές και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον δικαιούχο στην έντυπη επικοινωνία. Κάθε έντυπο (φυλλάδιο, leaflet, κλπ) που παράγεται από τον δικαιούχο στο πλαίσιο της επικοινωνίας ενός έργου ή μίας ομάδας έργων που έχουν συγχρηματοδοτηθεί, περιλαμβάνει μέσα στο κείμενο του εντύπου την παρακάτω διατύπωση:

“Το έργο συγχρηματοδοτείται (ή συγχρηματοδοτήθηκε) από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ονομασία Ταμείου) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».”

Στην περίπτωση που πρόκειται για Πράξη που εμπίπτει στις δράσεις της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ), τότε το λεκτικό του εντύπου θα πρέπει να περιλαμβάνει την ακόλουθη διατύπωση:

“Το έργο συγχρηματοδοτείται (ή συγχρηματοδοτήθηκε) από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».”

Αν απεικονίζονται άλλοι λογότυποι εκτός από το έμβλημα της Ένωσης, το έμβλημα της Ένωσης έχει τουλάχιστον το ίδιο μέγεθος, μετρούμενο σε ύψος ή πλάτος, με τον μεγαλύτερο των άλλων λογοτύπων. Για την υποστήριξη των Δικαιούχων, διατίθενται υποδείγματα οπτικής ταυτότητας, (Υπερσύνδεσμος: [Υποστηρικτικό- Βοηθητικό υλικό](#))

2.2 Τηλεόραση (pack shot)

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε ενέργειες προβολής και επικοινωνίας στην τηλεόραση, κάθε μήνυμα σε τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά συγκεκριμένα εμβλήματα και αναφορές στην Ένωση και στα Ταμεία.

Κάθε μήνυμα σε τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης **θα πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά την εκφώνηση της φράσης:**

«ΕΣΠΑ- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση». Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Αν απεικονίζονται άλλοι λογότυποι εκτός από το έμβλημα της Ένωσης, το έμβλημα της Ένωσης έχει τουλάχιστον το ίδιο μέγεθος, μετρούμενο σε ύψος ή πλάτος, με τον μεγαλύτερο των άλλων λογοτύπων. Οι χρωματικοί κώδικες RGB του εμβλήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ηλεκτρονικές χρήσεις, όπως αναγράφονται στην παράγραφο 1 του Παραρτήματος 3 του [Επικοινωνιακού Οδηγού ΕΣΠΑ](#).

Προς διευκόλυνση των δικαιούχων, η Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) έχει προχωρήσει στην παραγωγή συγκεκριμένης οπτικής ταυτότητας -στη βάση του Επικοινωνιακού Οδηγού ΕΣΠΑ- η οποία καλύπτει τις απαιτούμενες προδιαγραφές και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον δικαιούχο στην τηλεοπτική επικοινωνία. Η οπτική αυτή ταυτότητα θα πρέπει να χρησιμοποιείται στο τέλος του τηλεοπτικού μηνύματος, δηλαδή να είναι η τελευταία οθόνη που θα εμφανίζεται στο μήνυμα (pack shot ή after pack shot (Υπερσύνδεσμος: [Υποστηρικτικό- Βοηθητικό υλικό](#))).

2.3 Ραδιοφωνικά μηνύματα

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε ενέργειες προβολής και επικοινωνίας στην τηλεόραση, κάθε ραδιοφωνικό μήνυμα **θα πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά την εκφώνηση της φράσης:**

“ΕΣΠΑ– Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση». Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.”

2.4 Προωθητικά υλικά

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί στην παραγωγή προωθητικού επικοινωνιακού υλικού (banners, roll-ups, αφισέτες, προσκλήσεις, υλικό ημερίδων και εκδηλώσεων, εκτυπώσεων βινυλίου, κλπ), υποχρεούται να τηρήσει συγκεκριμένες προδιαγραφές, κατ’ αναλογία των προδιαγραφών που τίθενται για τις υποχρεωτικές ενέργειες.

Όλα τα προωθητικά υλικά που προορίζονται για δικαιούχους, δυνητικούς δικαιούχους και το ευρύ κοινό περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα:

- Το έμβλημα της Ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση και την αναφορά στο Ταμείο ή στα Ταμεία, σύμφωνα με τα απαιτούμενα γραφιστικά
- Το σήμα του ΕΣΠΑ, σύμφωνα με τα απαιτούμενα γραφιστικά πρότυπα
- Για μικρά διαφημιστικά αντικείμενα η αναφορά στο Ταμείο ή στα Ταμεία δεν εφαρμόζεται.

Προς διευκόλυνση των δικαιούχων, η Διαχειριστική Αρχή έχει προχωρήσει στην παραγωγή συγκεκριμένης οπτικής ταυτότητας -στη βάση του Επικοινωνιακού Οδηγού ΕΣΠΑ- η οποία καλύπτει τις

απαιτούμενες προδιαγραφές και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον δικαιούχο στις προωθητικές ενέργειες που αναλαμβάνει και στο προωθητικό υλικό που παράγει (Υπερσύνδεσμος: [Υποστηρικτικό-Βοηθητικό υλικό](#))

2.5 Μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media)

Με τη δημιουργία λογαριασμού σε ένα ή περισσότερα επιλεγμένα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αναδεικνύεται η ανάγκη διαχείρισής τους, για την οποία μπορούν να ληφθούν υπόψη τα εξής:

- Οι αναρτήσεις (posts) γράφονται με κατανοητή γλώσσα, εστιάζουν στην ουσία της είδησης (πχ. Νέα πρόσκληση, εξέλιξη έργου, κλπ.) και είναι ακριβείς και σύντομες.
- Στο πλήρες κείμενο της ανάρτησης θα υπάρχει σύνδεσμος που θα παραπέμπει στο διαδικτυακό τόπο του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ), ενισχύοντας έτσι και την επισκεψιμότητά του και θα κάνει και άμεση και ταυτόχρονη αναφορά στο λογαριασμό του ΕΠ στο ίδιο μέσο κοινωνικής δικτύωσης.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» διαθέτει τους παρακάτω λογαριασμούς για την περίπτωση ζωντανής αναμετάδοσης εκδηλώσεων τόσο της ΕΥΔ όσο και των δικαιούχων του ΕΠ ΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ, εφόσον το επιθυμούν:

- 1) Facebook: <https://www.facebook.com/edulll/>
  - 2) Twitter: https://twitter.com/e_ekpaideusi
  - 3) LinkedIn: «ΕΣΠΑ- Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»
  - 4) YouTube: <https://www.youtube.com/user/ekpaideusi>
  - 5) SlideShare: <https://www.slideshare.net/edulll>
  - 6) Flickr: https://www.flickr.com/photos/e_ekpaideusi
- Οι αναδημοσιεύσεις των ανακοινώσεων των δικαιούχων από τους λογαριασμούς κοινωνικής δικτύωσης του ΕΠ ΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ, διασφαλίζει άμεση και αποτελεσματική ανακοινοποίηση με στόχο την ενίσχυση της διάχυσης της πληροφόρησης.
  - Η διαμόρφωση και η δημοσιοποίηση μιας πολιτικής διαχείρισης (moderation) των σχολίων και των ερωτημάτων αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τους διαχειριστές.

3. Υποχρεώσεις προς τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης & Επικοινωνίας

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 4339/2015 (ΦΕΚ 133/τ.Α'), δημοσιεύτηκε η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΠΥΣ) 50/22-12-2015 (ΦΕΚ 179/τ.Α') «Εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (ΓΓΕ & Ε) στα Υπουργεία και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημοσίου τομέα ως προς την εφαρμογή των επικοινωνιακών τους προγραμμάτων και δράσεων».

Στο πλαίσιο αυτό σύμφωνα με το ν. 4339/2015, την ΠΥΣ 50/22.12.2015 και τις αριθμ. πρωτ. 19/5.1.2016 και 578/13.1.2016 εγκυκλίου της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, όλα τα υπουργεία και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα,

πριν την υλοποίηση επικοινωνιακού προγράμματος άνω των 30.000€ υποχρεούνται να υποβάλουν στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας:

- Φάκελο με τα ποσοτικά και τα ποιοτικά στοιχεία του προγράμματος (περιεχόμενο, χρονοδιάγραμμα, πόροι, επικοινωνιακές μέθοδοι, πιθανές συνεργασίες με φορείς του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών, προσδοκώμενα αποτελέσματα) για όλες τις επικοινωνιακές δράσεις, ήτοι προγράμματα διαφημιστικής προβολής καθώς και έρευνες ραδιοτηλεοπτικής αγοράς (άρθρα 9 και 11 του ν.2328/1995).
- Ηλεκτρονική αίτηση, μετά τη λήψη του σχετικού κωδικού, μέσα από την εφαρμογή «ΠΑΣΙΘΕΑ» από τον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας www.media.gov.gr , για τον έλεγχο των ποσοτώσεων συμμετοχής των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του ΠΔ. 261/1997 (Α'186), οι οποίες συνεχίζουν να ισχύουν.

Εφιστάται η προσοχή στο ότι σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 4 της ΠΥΣ 50/2015, κανένα επικοινωνιακό πρόγραμμα των υπόχρεων φορέων δεν υλοποιείται και καμία σχετική δαπάνη δεν εγκρίνεται, εάν προηγουμένως δεν υπάρχει η σχετική έγκριση της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας.

4. Κρίσιμες επισημάνσεις σύμφωνα με τη σελ. 17 του [Επικοινωνιακού Οδηγού ΕΣΠΑ](#)

Επισημαίνεται και ισχύει για κάθε μορφή επικοινωνίας και σε όλα τα είδη των Πράξεων και δράσεων στο ΕΣΠΑ, ότι:

- Η μη εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας όπως ορίζονται στον Κανονισμό 1303/2013 και στον Εκτελεστικό Κανονισμό 821/2014, μπορεί να επιφέρει κατ' αποκοπή διόρθωση επί του συνόλου των δαπανών του έργου.
- Στην περίπτωση που η ΔΑ ή ο δικαιούχος, αποφασίσουν να λάβουν μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας για την πράξη που ενδεχομένως δεν έχουν αναφερθεί ρητά στον παρόντα Οδηγό, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να τηρούν τον Κανονισμό 1303/2013 και τον Εκτελεστικό Κανονισμό 821/2014.
- Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εμπλεκόμενος φορέας αποφασίσει να υλοποιήσει διαφημιστικές ή ενημερωτικές δράσεις σχετικές με συγχρηματοδοτούμενα έργα ή προγράμματα, ακόμα κι αν τις καλύπτει με δική του χρηματοδότηση, οφείλει να τηρήσει τις ίδιες υποχρεώσεις σε ότι αφορά τη σηματοδότηση και τις εκφωνήσεις σημάτων.
- Σε όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας θα πρέπει να τηρείται η υποχρέωση για παροχή προσβάσιμης πληροφόρησης στα άτομα με αναπηρία (βλ. Στρατηγική Επικοινωνίας, σελ 21 https://empedu.gov.gr/wp-content/uploads/2018/10/II_5_COMM_STRATEGY_EPANAD_EDBM_1_EpPa_1_7_15.pdf)

Σύνδεσμοι:

- Επικοινωνιακός Οδηγός ΕΣΠΑ: https://www.espa.gr/elibrary/EO_2014-2020_v30_5.pdf
- Υποστηρικτικό- Βοηθητικό υλικό: <https://empedu.gov.gr/pliροφορι-epikoinonia/ypostiriktiko-voithitiko-yliko/>